

Riktlinjer för handläggning LSS

RIKTLINJE

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Socialnämnden
Diarienummer	
Giltighetstid	Fr o m 2023-11-01
Dokumentet gäller för	Socialnämnden
Fastställd	
Ersätter	Beslutade av SN 181219 §125 Dnr 2018/00096730
Dokumentansvarig	Verksamhetschef IFO
Tidpunkt för aktualitetsprövning	

Innehåll

1. Allmänt	2
1.1 Syfte med riktlinjer	2
2. Lagstiftning.....	2
2.1 Goda levnadsvillkor.....	2
2.2 Vem har rätt till insatser	3
3. Handläggning	3
3.1 IBIC	3
3.2 Barnperspektiv.....	4
4. Avgifter.....	4
5. Tio insatser enligt LSS	4
5.1 Rådgivning och annat personligt stöd	4
5.2 Personlig assistans	4
5.3 Ledsagarservice	5
5.4 Kontaktperson.....	5
5.5 Avlösarservice	5
5.6 Korttidsvistelse utanför egna hemmet	5
5.7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	5
5.8 Boende i familjehem eller med särskild service för barn el ungdom	5
5.9 Bostad med särskild service för vuxna el. annan särskilt anpassad...	6
5.10 Daglig verksamhet.....	6
6. Insatser enligt Socialtjänstlagen	6
6.1 Ledsagning SoL.....	6
6.2 Boendestöd SoL.....	6

Riktlinjer för handläggning LSS

1. ALLMÄNT

1.1 Syfte med riktlinjer

Riktlinjerna är ett politiskt antaget dokument. De tar hänsyn till LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 1993:387) och Förvaltningslagens paragrafer som styr ansvar och handläggning inom aktuellt område. Alla beslut ska prövas mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning och prejudicerande rättsfall. Syftet är att bidra med ökad rättsäkerhet för den enskilde. De individuella behoven och förutsättningarna ska alltid vara styrande när beslut om bistånd fattas.

2. LAGSTIFTNING

LSS-Lagen (om stöd och service till vissa funktionshindrade, (1993:387)

LSS är en rättighetslag vars syfte är att garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder stöd. Med begreppet funktionshinder avses förvärvade eller medfödda fysiska eller psykiska funktionshinder på grund av sjukdom eller skada. Den enskilde ska enligt LSS garanteras goda levnadsvillkor.

Målet med insatserna är att personer med funktionsnedsättning ska känna delaktighet och jämlikhet i samhället, vilket innebär att brukaren ska kunna delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Insatserna i LSS ska minimera svårigheter i den dagliga livsföringen för personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem samt stärka deras förmåga att leva ett självständigt liv.

2.1 Goda levnadsvillkor

I 5 § och 7 § LSS anges att målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra och tillförsäkras goda levnadsvillkor. Bestämmelserna om goda levnadsvillkor i 7 § LSS bör läsas tillsammans med 5 och 6 § LSS.

Även samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter är föreskrivet i 6 § LSS.

Målet med LSS är att personer med funktionsnedsättning inte ska ha sämre levnadsvillkor än personer utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder.

Ambitionen ska vara att tillgodose den enskildes önskemål inom rimliga gränser för vad som är goda levnadsvillkor för alla medborgare.

2.2 Vem har rätt till insatser

Vilka personer som omfattas av bestämmelserna i LSS framgår av 1 § LSS.

1. Personer med utvecklingsstörning. Personer med autism eller autismliknande tillstånd. (Personkrets 1)
2. Personer som har en hjärnskada med en begåvningsmässig funktionsnedsättning. Orsak till skadan kan vara en olycka, skada eller en sjukdom. Personen har fått sin skada i vuxen ålder, d.v.s. efter 16 års ålder. (Personkrets 2).
3. Personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på normalt åldrande. Funktionsnedsättningen ska vara varaktig. Personen ska ha svårigheter i den dagliga livsföringen och inte klara vardagsrutiner på egen hand. Svårigheter ska finnas dagligen och i olika situationer och miljöer. Det ska även starkt påverka flera viktiga livsområden samtidigt som boende, fritid eller behov av habilitering eller rehabilitering. (Personkrets 3).

3. HANDLÄGGNING

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning och ska följa föreskriften om handläggning och dokumentation (SOFS 2014:5). I 11 kap. 5§ SoL anges att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling ska dokumenteras. Detta innebär att både den som fattar beslut om insatser och den som utför dem har en skyldighet att dokumentera.

3.1 IBIC

Biståndshandläggning ska ske enligt IBIC -Individens Behov I Centrum. IBIC är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med strukturerad dokumentation av behov, mål och resultat i handläggningen, genomförandet och uppföljningen av vård och omsorg av enskilda. Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionsnedsättningar och hälsa (ICF) utgör grunden för ett gemensamt språk och strukturerad dokumentation

3.2 Barnperspektiv

Vid bedömning av behov av insatser för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar ska särskild hänsyn tas till barnets bästa i utrednings- och beslutsprocessen. Detta innebär bl.a. barnet/ungdomens rätt att utifrån sin förmåga ges möjlighet att uttrycka sin vilja. Barnet ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Betydelsen av barns åsikter ska avvägas mot ålder och mognad.

Barn – ungdomar från 15 år som själva kan förstå vad saken gäller och har förmåga att uttrycka en vilja, kan inte ges särskilda insatser enligt lagen enbart på vårdnadshavarens eller annan ställföreträdarens begäran.

4. AVGIFTER

Insatser enligt LSS är avgiftsfria, men kommunen har rätt att ta ut skäliga avgifter för bostad, mat, resor, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Kommunfullmäktige fattar beslut om avgiftsnivå. Nämnden kan vid särskilda omständigheter besluta om eftergift.

Avgifter enligt Socialtjänstlagen är avgiftsbelagda förutom insatser för barn.

5. TIO INSATSER ENLIGT LSS

5.1 Rådgivning och annat personligt stöd

En rätt till kvalificerat expertstöd av personal som förutom sin yrkeskunskap har särskild kunskap om hur det är att leva med stora funktionsnedsättningar. Stödet kan till exempel ges av kurator, psykolog, sjukgymnast, förskolekonsulent, logoped, arbetsterapeut eller dietist. Råd och stöd ska vara ett komplement till och inte en ersättning för t.ex. habilitering, rehabilitering och socialtjänst. Insatsen ansöks om hos regionen som även utför denna.

5.2 Personlig assistans

Enskilda har rätt till personlig assistans om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte kan tillgodoses på annat sätt. För att få personlig assistans ska insatsen ha beviljats innan en person fyller 66 år eller så ska ansökan ha inkommit senast dagen före 66-årsdagen och sedan blivit beviljad.

Personlig assistans ska vara ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal assistenter till den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med sina grundläggande behov.

Antalet assistanstimmar får inte utökas efter att personen har fyllt 66 år. Personlig assistans i gruppboende, daglig verksamhet, förskola samt skola beviljas normalt inte. Personlig assistans för den som har behov av mer än 20 timmar per vecka grundläggande behov, ansöks hos och beviljas av försäkringskassan.

5.3 Ledsagarservice

Ledsagarservice ska vara en personlig service, anpassad efter individuella behov som ska kunna underlätta för den enskilde att delta i samhällslivet. Ledsagarservice syftar till att bryta den isolering som kan bli följden av en omfattande funktionsnedsättning, som följer till och från en aktivitet.

5.4 Kontaktperson

En kontaktperson ska vara en medmänniska som kan underlätta för den enskilde att leva ett självständigt liv genom att minska social isolering. Det finns inga krav på att kontaktpersonen ska ha yrkeskompetens.

5.5 Avlösarservice i hemmet

Den som vårdar en funktionshindrad familjemedlem i hemmet kan få avlösning genom att en person kommer hem till familjen och ger omvårdnad till den funktionshindrade. Avlösning kan ges regelbunden eller som insats vid situationer som inte kan förutses. Den ska vara tillgänglig alla tider på dygnet.

5.6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Korttidsvistelse är till för att ge den enskilde möjligheten till rekreation och miljöombyte eller för att ge anhöriga tillfällen till avlastning och kan beviljas utifrån en regelbundenhet eller vid akuta situationer.

Korttidsvistelse kan ordnas i korttidshem, i en annan familj eller på något annat sätt t.ex. läger- eller kolonivistelse. Den ska kunna beviljas för alla tider på dygnet.

5.7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Skolungdom över 12 år, dock längst sommarlovet det år ungdomen slutar gymnasiet, ska kunna få tillsyn före och efter skoldagen, under skollov och på studiedagar. Syftet är att trygga föräldrars möjlighet att delta i arbetslivet, att ungdomen får möjlighet till meningsfulla aktiviteter och att träffa jämnåriga.

5.8 Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom

Barn och ungdomar som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt att bo i en annan familj eller i en bostad med särskild

service där det då handlar om omfattande och komplicerade omvårdnadsbehov.

Bostad med särskild service kan även beviljas utifrån barnets eller ungdomens skolsituation (elevhem internat).

Barnets bästa ska alltid beaktas vid utredning och behovsbedömning av biståndsinsatser. Föräldraansvaret är ett helhetsansvar som finns hos barnets vårdnadshavare.

5.9 Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad

Behov av bostad med särskild service för vuxna föreligger om personen har så omfattande behov av omvårdnad och service att detta inte kan tillgodoses i ett ordinärt boende.

Boendet kan utformas på olika sätt, men de vanligaste formerna är gruppboende eller serviceboende. Den enskilde kan också ha rätt att få en särskild anpassad bostad anvisad av kommunen. I bostad med särskild service ingår omvårdnad, fritid och kultur som en del av insatsen.

5.10 Daglig verksamhet

Den som omfattas av LSS personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig har rätt till daglig verksamhet.

Insatsen ska anpassas efter individuella behov, förutsättningar och intressen.

6. Insatser enligt Socialtjänstlagen

Utöver insatser inom LSS så finns följande:

6.1 Ledsagning SoL

Insatsen vänder sig till personer med funktionsnedsättning som inte bedöms omfattas av någon av de tre personkretsarna inom LSS och som har ett omfattande och stadigvarande behov av stöd. Ledsagningen är till för att möjliggöra samhällsgemenskap och leva som andra. Insatsen är avgiftsbelagd.

6.2 Boendestöd SoL

Insatsen vänder sig till personer med funktionsnedsättning och som klarar större delen av vardagen själv och har ett behov av stöd vissa tider. Boendestöd kan i vissa fall vara ett alternativ till LSS-bostad. Stödet är personligt anpassat utifrån behov och kan variera i tid och omfattning.

Insatsen är avgiftsbelagd.

